

A családi levéltárak közül a Rétyi Antos és a Goszthonyi családok levéltárainak rendezése befejeztetett. A Rétyi Antos család levéltára 1 db középkori oklevélmásolatot, 48 db XVI., 1148 db XVII., 2696 db XVIII., 776 db XIX. századi iratot, 13 db genealogiát és 1 db levéltári lajstromot, összesen 4683 dbot, a Goszthonyi család levéltára 6 db középkori oklevél másolatát, 18 db XVI., 153 db XVII., 699 db XVIII., 270 db XIX. századi iratot, 57 db genealogiát és 17 db levéltári lajstromot, összesen 1221 darabot foglal magában.

Folyamatban van a Berzeviczy család bárói ága, a Kőlcsei Kende család és a Kruplanicz család levéltárainak rendezése.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA 1904-BEN.

A könyvtári munkálatok a lefolyt évben is a rendes mederben végeztek. A könyvek köttetése, lajstromozása, a czédula-katalogus készítése úgy mint eddig, a múlt évben is rendszeresen folytatott. A könyvtár költségvetése teljesen ki lett merítve. A nagy gyarapodás miatt a könyvkötés tetemes áldozatot kíván, úgy hogy kívánatos volna, hogy a költségvetés e része felemeltessék, ha nem akarjuk, hogy a könyvek kötetlenül álljanak a polczokon, vagy éppen kötetlenül használtassanak. A könyvvásárlásnál és a könyvtár hiányainak pótlásánál kiváló figyelemmel volt a könyvtárnokság a tudományos társulatok kiadványaira; úgy hogy több tudományos Akadémia és társulat meglevő kiadványai egészítették ki. Csak egy pár tételt kell kiemelni. Így a *Mémoires de l'Académie des Sciences morales et politiques de l'Institut de France* mintegy 15 kötete jutott a könyvtár birtokába. A baltimore-i John Hopkins University kiadványaiból mintegy öt gyűjteményes mű volt meg csonkán. Ezek reclamálás útján egészítették ki. Hasonló módon lettek teljessé a szentpétervári Akadémia egyes kiadványai. A diplomatariumok is jelentékeny és értékes művekkel szaporodtak. Többek közt megemlítendő a *Monumenta Boica*, melyből teljes példány ritkán fordul elő, s könyvkereskedői ára is mindig emelkedik. Az angol *Calender of State Papers*, a szász tartomány történeti forrásai, a parmai és piacenzai tartományok monumentái, a velencei *R. Deputazione di Storia Patria* 19 kötete, Bécs városának történeti forrásai, a sanct-galleri apátság oklevéltára, Lübeck város oklevéltára, a Frigyes Vilmos választófejedelem történetére vonatkozó oklevélgyűjtemény 14 kötete, mind értékes művek, melyekben Magyarországra vonatkozó adatok is találhatók.

A könyvtár rendezéséről a következő adatok tanúskodnak. A rendezett tudománysszakok száma 54; ezek 71,604 munkát foglalnak magukban, és pedig:

Bibliographia 1245, Encyklopaedia 149, Philosophia 1641. Mythologia 123, Theologia 4869, Paedagogia 1993, Széptudomány 881, Anthropologia 529, Jogtudomány 1340, Magyar Jogtudomány 1840, Politika 2810, Magyar Politika 2325, Magyar országgyűlés 95, Történelem 6215, Magyar Történelem 3244, Életrajzok 3216, Földrajz 1106, Magyar Földrajz 572, Térképek 930, Utazás 1356, Statisztika 805, Schematismus 288, Hadtudomány 1039, Régészet 1503, Éremtudomány 241, Matematika és csillagászat 1237, Természettudomány 247, Természettan 1021, Vegytan 465, Természetrajz 137, Állattan 735, Növénytan 459, Ásvány- és földtan 577, Gazdaságtan 4594, Orvostudomány 2579, Nyelvtudomány 2257, Classica-philologia 889, Görög irodalom 896, Latin irodalom 958, Új latin irodalom 799, Magyar nyelvészet 578, Régi magyar irodalom 662, Magyar irodalom 4755, Germán irodalmak 1944, Francia irodalom 770, Olaszspanyol irodalom 274, Szláv irodalom 476, Keleti irodalom 1925, Incunabulum 358, Akadémiák és társulatok kiadványai 629, Magyar Akadémia kiadványai 386, Külföldi folyóiratok 204, Magyar folyóiratok 399, Bolyaiana 39.

1903-ban a rendezett munkák száma 68,335-öt tett ki. A lefolyt évben tehát a rendezett munkák száma 3269-czel gyarapodott; vagyis ennyi munka vezettetett be az inventariumba, s ennyiről készült a szakkatalogus és általános czédula-katalogus számára czímmás, a mi összesen 9807 czímmást tesz ki.

A szakkatalogus áll 113 kötetből és 48 czédulatokból. Az általános czédula-katalogus 169 tokban van elhelyezve.

A könyvtár gyarapodása a járulék-napló kimutatása szerint a következő: Vétel útján 503 mű, 894 kötetben, 222 füzetben. Köteles példányként 326 nyomda 8418 művet 2065 kötetben, 7557 füzetben küldött be. Ehhez járul 227 zenemű 10 kötetben és 317 füzetben, 75 térkép 102 lapon. 240 Akadémiától és tudományos társulattól 880 mű 653 kötetben, 734 füzetben érkezett a könyvtárba. Magánosok ajándékából és hatóságoktól 153 művel, 55 kötetben, 125 füzetben gyarapodott a könyvtár. Az Akadémia saját kiadványaiból 26 művet 27 kötetben, 37 füzetben kapott. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 128 iskolai értesítőt ajándékozott a könyvtárnak.

A könyvtár olvasótermében a lefolyt évben 8866 olvasó 12,206 művet használt, míg házi használatra 137 kölcsönző 708 művet vett ki a könyvtárból.